

Datum van inontvangstneming : 24/07/2017

Zaak C-378/17

Verzoek om een prejudiciële beslissing

Datum van indiening:

22 juni 2017

Verwijzende rechter:

Supreme Court (Ierland)

Datum van de verwijzingsbeslissing:

16 juni 2017

Verzoekende partijen in het hoofdgeding:

Minister for Justice and Equality

The Commissioner An Garda Síochána

Verwerende partij in het hoofdgeding:

Workplace Relations Commission

SUPREME COURT (hoogste rechterlijke instantie)

[OMISSIS]

**BESLISSING VAN 15 JUNI 2017 TOT HET STELLEN VAN EEN
PREJUDICIËLE VRAAG AAN HET HOF VAN JUSTITIE VAN DE
EUROPESE UNIE KRACHTENS ARTIKEL 267 VAN HET VERDRAG**

[OMISSIS]

DE COURT HEEFT BESLIST om de vraag zoals uiteengezet in de verwijzingsbeslissing krachtens artikel 267 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie voor te leggen aan het Hof van Justitie van de Europese Unie:

Indien:

- a) een bij wet ingesteld nationaal overheidsorgaan beschikt over een algemene bevoegdheid die hem is toegedeeld voor onder andere handhaving van het Unierecht op een specifiek gebied;

- b) een dergelijk overheidsorgaan volgens het nationale recht in een beperkt aantal zaken waarin een doeltreffende voorziening slechts kan worden genomen door een nationale wettelijke regeling op basis van nationaal of Europees recht buiten toepassing te laten, niet bevoegd is, en
- c) bevoegde nationale rechterlijke instanties bevoegd zijn om passende beslissingen te nemen, waarbij een nationale wettelijke regeling buiten toepassing wordt gelaten, nodig om de conformiteit met de betrokken Unierechtelijke bepaling te waarborgen, zij bevoegd zijn om zaken te behandelen waarin een dergelijke maatregel nodig was, en zij bevoegd zijn om in dergelijke zaken alle door het Unierecht vereiste maatregelen te nemen en waarbij overeenkomstig de rechtspraak van het Hof is gebleken dat de maatregel van de rechterlijke instanties voldoet aan de beginselen van gelijkwaardigheid en doeltreffendheid,

moet het betrokken overheidsorgaan dan niettemin worden geacht bevoegd te zijn om zich uit te spreken over een klacht wegens schending van het toepasselijke Unierecht door een nationale wettelijke regeling en om, indien die klacht gegrond wordt verklaard, die wettelijke regeling buiten toepassing te laten, niettegenstaande het feit dat het nationale recht de bevoegdheid voor alle zaken waarin de geldigheid van een wettelijke regeling om een of andere reden wordt betwist of waarin wordt verzocht om een wettelijke regeling buiten toepassing te laten, niet aan het betrokken overheidsorgaan toekent maar aan een krachtens de Ierse grondwet ingestelde rechterlijke instantie?

en de behandeling van dit hoger beroep **GESCHORST** tot het Hof van Justitie van de Europese Unie een prejudiciële beslissing over die vraag zal hebben gegeven of tot een tussentijdse nieuwe beslissing zal worden gegeven.

[OMISSIS]

[OMISSIS]16 juni 2017 [Or. 1]

DE SUPREME COURT

[OMISSIS]

Tussen

**Minister for Justice, Equality and Law Reform (Minister van Justitie,
Gelijkheid en Herziening van wetgeving)**

verzoeker/verweerder in het hoofdgeding,

en

**The Workplace Relations Commission (Commissie voor
arbeidsverhoudingen)**

verweerster in het hoofdgeding/verzoekster,

en

██████████ ██████████ and ██████████

interveniënten,

**Verzoek aan het Hof van Justitie van de Europese Unie om een prejudiciële
beslissing, van 15 juni 2017.**

1. Inleiding

1.1 De Supreme Court (hoogste rechterlijke instantie) heeft besloten om het Hof van Justitie krachtens artikel 267 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (hierna: „VWEU”) vragen te stellen betreffende de bevoegdheid van een nationaal overheidsorgaan (the Workplace Relations Commission; de Commissie voor arbeidsverhoudingen; hierna: „commissie”) in het licht van richtlijn 2000/78 tot instelling van een algemeen kader voor gelijke behandeling in arbeid en beroep (hierna: „richtlijn 2000/78”).

2. Nationale procedure

a) Achtergrond

2.1. Intervenienten hebben bij een overheidsorgaan dat destijds Equality Tribunal (beroepsinstantie in discriminatiezaken) heette een klacht ingediend met betrekking tot de maximumleeftijd in het kader van aanwervingen bij de nationale politie (An Garda Síochána). Intervenienten waren ouder dan die maximumleeftijd en waren dus uitgesloten van een procedure tot aanwerving van nieuwe agenten bij de An Garda Síochána. Intervenienten voerden aan dat de maximumleeftijd neerkomt op ongeoorloofde discriminatie in de zin van richtlijn 2000/78 en de Ierse uitvoeringsmaatregelen daarvan, te weten – ten tijde van de klachten – de Employment Equality Acts 1998 to 2007 (wetten betreffende de gelijkheid inzake tewerkstelling van 1998 tot en met 2007) en thans de Employment Equality Acts 1998 to 2015 (wetten betreffende de gelijkheid inzake tewerkstelling van 1998 tot en met 2015; hierna: „wetten gelijkheid inzake tewerkstelling”). [Or. 2]

2.2. Opgemerkt moet worden dat ingevolge een wetwijziging uit 2015 (the Workplace Relations Act, 2015; wet van 2015 op de arbeidsverhoudingen), de taken van de Equality Tribunal in wezen zijn overgedragen aan de commissie. Die wijziging is evenwel niet van belang voor het hoofdgeding.

2.3. De verzoeker/verweerder in het hoofdgeding (hierna: „minister”) betoogde voor de Equality Tribunal dat deze niet bevoegd was om de klachten in behandeling te nemen op grond dat in casu de maatregel waarbij de maximumleeftijd werd opgelegd, een bepaling van afgeleide nationale wetgeving was, zodat slechts de krachtens de Ierse grondwet ingestelde rechterlijke instanties werden geacht bevoegd te zijn om een dergelijke bepaling buiten toepassing te laten. De minister opperde dat de Equality Tribunal bijgevolg geen uitspraak kon doen over de klachten van interveniënten aangezien hij niet bevoegd werd geacht om de klachten in die omstandigheden te behandelen. De minister had in eerste instantie voorgesteld om een voorafgaandelijke hoorzitting over de bevoegdheidskwestie voor de Equality Tribunal te organiseren.

2.4. De (toenmalige) Equality Tribunal verklaarde de klachten van interveniënten te zullen behandelen maar ging desalniettemin akkoord om in het kader van die procedure de door de minister opgeworpen bevoegdheidskwestie te onderzoeken en af te doen. De minister was het niet eens met die beslissing en verzocht daarop de High Court (rechter in eerste aanleg) om een bevel tot staking uit te vaardigen; dat is een type beschikking dat de High Court kan geven en dat ertoe leidt dat een officiële persoon of instantie zich moet onthouden van handelen dat volgens de Court in strijd is met de wet.

b) High Court

2.5. De High Court stelde de minister om redenen die zijn uiteengezet in zijn vonnis (*Minister for Justice, Equality and Law Reform & anor v. Director of Equality Tribunal & ors* [2009] IEHC 72) in het gelijk en gaf een beschikking waarbij hij de Equality Tribunal verbood om de klachten van interveniënten te behandelen. De Equality Tribunal heeft tegen deze uitspraak hoger beroep ingesteld bij de Supreme Court.

c) Supreme Court

2.6. Tegen de tijd dat de Supreme Court de zaak in behandeling nam, was de Equality Tribunal de commissie geworden. De Supreme Court diende een aantal vragen van nationaal recht te onderzoeken. De Supreme Court vat in het onderhavige arrest de vragen samen voor zover van belang voor de prejudiciële vragen die deze aan het Hof van Justitie wil voorleggen. Gelet op het standpunt dat de Supreme Court met betrekking tot die vragen van nationaal recht heeft ingenomen, was de Court evenwel van oordeel dat de uitspraak over de vraag van Europees recht, die het voorwerp is van dit verzoek om een prejudiciële beslissing, noodzakelijk is om de Court in staat te stellen op het hoger beroep te beslissen. Bijgevolg heeft de Supreme Court een arrest gewezen (zie *Minister for Justice, Equality & Law Reform v. The Workplace Commission* [2017] IESC 43), waarin hij de vragen van nationaal recht en bepaalde vragen van Europees recht heeft behandeld maar heeft besloten om voor andere vragen van Europees recht het onderhavige verzoek om een prejudiciële beslissing in te dienen. Alvorens **[Or. 3]** het toepasselijk rechtskader te schetsen, acht de Supreme Court het

aangewezen om een opmerking te maken die dienstig kan zijn voor het Hof van Justitie.

3. Opmerking

3.1. Het is de Supreme Court bekend dat het Hof van Justitie zich recentelijk in het arrest van 15 november 2016, *Salaberria Sorondo* (C-258/15, EU:C:2016:873), moest uitspreken over de kwestie van maximumleeftijden in het kader van aanwervingen bij de politie. Het Hof van Justitie kwam in zijn arrest in die zaak tot het oordeel dat een maximumleeftijd van 35 in de omstandigheden van de betrokken zaak toelaatbaar was. Hoewel er rekening mee zou kunnen worden gehouden dat het oordeel van het Hof van Justitie in die zaak een afdoende antwoord biedt op de wezenlijke vragen die het voorwerp waren van de klachten bij de Equality Tribunal, merkt de Court op dat het in de zaak *Sorondo* noodzakelijk werd geacht om de specifieke voorwaarden te onderzoeken die op de betrokken politiedienst van toepassing waren, zodat kan worden gesteld dat het Hof van Justitie in het algemeen een maximumleeftijd in het kader van aanwervingen bij politiediensten in het algemeen niet goedkeurde maar, gelet op de feiten van dat individuele geval, van oordeel was dat de maximumleeftijd bij de betrokken politiedienst was gerechtvaardigd.

4. Nationale toepasselijke bepalingen

4.1. De Supreme Court wenst te onderstrepen dat op grond van het in de Ierse grondwet (artikel 34) neergelegde toepasselijke grondbepalingen inzake de beslechting van juridische geschillen recht moet worden gesproken door rechterlijke instanties die krachtens die grondwet zijn ingesteld. Artikel 37, lid 1, bepaalt evenwel dat een persoon of overheidsorgaan bij wet kan worden toegestaan „beperkte taken en bevoegdheden van rechterlijke aard” uit te oefenen in andere dan strafzaken.

4.2. Het is dus toegestaan om een overheidsorgaan zoals de commissie bij wet bevoegdheden van rechterlijke aard te verlenen, mits zij beperkt zijn. Een van de kwesties die de Supreme Court in zijn uitspraak op dit hoger beroep heeft beoordeeld, was de vraag of een overheidsorgaan, zoals de commissie, volgens het nationale recht een nationale wettelijke bepaling buiten toepassing kan laten. De Court was overeenkomstig zijn bestaande rechtspraak van oordeel dat het nationale recht een dergelijke bevoegdheid aan de commissie niet heeft toegekend of niet kon toekennen.

4.3. Dat oordeel moet worden geacht te zijn gebaseerd op de grondbeginselen met betrekking tot de scheiding der machten, zoals neergelegd in de Ierse grondwet en zoals uitgelegd in de rechtspraak van de rechterlijke instanties van Ierland. De grondwet verleent de wetgevende bevoegdheid uitsluitend aan de Oireachtas (de nationale wetgevende macht) (zie artikel 15, lid 2). De rechterlijke instanties hebben de bevoegdheid – waarin in de grondwet ook uitdrukkelijk is

voorzien (zie artikel 34, lid 3, tweede alinea) – om primaire wetgeving nietig te verklaren op grond dat zij onverenigbaar is met de grondwet en zij zijn in het algemeen bevoegd om afgeleide wetgeving nietig te verklaren of buiten toepassing te laten op grond dat zij onverenigbaar is met de grondwet of niet op de voorgeschreven wijze is toegestaan door de toepasselijke primaire wetgeving (rechtsleer inzake [Or. 4] bevoegdheidsoverschrijding). Die taak die erin bestaat nationale primaire of afgeleide wetgeving nietig te verklaren of buiten toepassing te laten, komt, althans volgens nationaal recht, echter uitsluitend toe aan de rechterlijke instanties. De Supreme Court kwam om redenen die zijn uiteengezet in zijn arrest in deze zaak tot het oordeel dat het nationale recht in de regel een overheidsorgaan dat geen rechterlijke instantie is, op dezelfde wijze verbiedt om wetgeving buiten toepassing te laten als het een dergelijk overheidsorgaan verbiedt wetgeving terzijde te schuiven.

4.4 De Supreme Court is uiteraard volledig op de hoogte van de rechtspraak van het Hof van Justitie, volgens welke het noodzakelijk kan zijn om nationale proceduregels (met inbegrip van wetten betreffende de toewijzing van zaken aan verschillende rechterlijke instanties) buiten toepassing te laten indien kan worden aangetoond dat de betrokken regels in de weg staan aan een effectieve toegang tot de rechter in zaken die verband houden met Europees recht. De Supreme Court merkt bijgevolg op dat wanneer er geen andere maatregel ter beschikking staat van de persoon wiens rechten uit hoofde van het Europees recht zijn geschonden, het noodzakelijk kan zijn dat een overheidsorgaan, zoals de commissie, ondanks de gebruikelijke bevoegdheidsregels van nationaal recht wordt geacht bevoegd te zijn om een nationale wettelijke bepaling buiten toepassing te laten.

4.5 Van een dergelijke situatie is in dit geval evenwel geen sprake aangezien namens de minister is erkend en door de Supreme Court is beslist dat een partij die een klacht heeft ingediend omdat zij ten gevolge van primaire of afgeleide Ierse wetgeving het slachtoffer was van ongeoorloofde discriminatie, beschikt over een voorziening in rechte doordat zij de passende toetsingsprocedure kan inleiden bij de High Court die ongetwijfeld bevoegd is om, in voorkomend geval, betwiste nationale wettelijke bepalingen buiten toepassing te laten, en tevens, zoals de Supreme Court heeft beslist, over alle nodige bevoegdheden beschikt om te verzekeren dat alle maatregelen worden genomen die nodig zijn om de door het Unierecht verleende rechten te doen gelden.

4.6 De Supreme Court moet zich dus niet uitspreken over de vraag of er een of andere voorziening in rechte bestaat in het geval dat de interveniënten kunnen aantonen dat richtlijn 2000/78 of de wetten gelijkheid inzake tewerkstelling zijn geschonden, maar wel over de vraag welke rechterlijke instantie die voorziening in rechte beschikbaar stelt. De minister stelde in dat verband dat alleen de High Court een beschikking kan geven in een geding zoals het hoofdgeding, waarin een nationale wettelijke bepaling buiten toepassing moet worden gelaten indien de klacht gegrond wordt verklaard.

4.7 Tevens moet worden gewezen op enkele andere aangelegenheden van nationaal recht. Om te beginnen moet worden opgemerkt dat verschillende overheidsorganen, zoals de commissie, een rechtsprekende rol hebben toebedeeld gekregen. In sommige gevallen hoeven de personen met beslissingsmacht geen juridische opleiding te hebben genoten en in de praktijk komt het voor dat personen met beslissingsmacht die zich moeten uitspreken over rechten uit hoofde van nationale of Europese wetgeving, geen juridische opleiding hebben genoten. De toepasselijke wetgeving betreffende dergelijke overheidsorganen voorziet evenwel dikwijls in hoger beroep bij de rechterlijke instanties, althans voor zover juridische vragen (en geen feitenkwesties) worden opgeworpen. Voorts strekt de algemene bevoegdheid van de Ierse High Court in aangelegenheden in verband met rechterlijke toetsing zich uit tot alle gedane uitspraken die bindende rechtskracht kunnen hebben. De High Court heeft dus zelfs bij ontstentenis van een specifiek [Or. 5] wettelijk beroepsrecht een algemene bevoegdheid om de rechtmatigheid van alle gedane uitspraken te toetsen. Die structuur vormt de achtergrond van de duidelijke regels van nationaal recht op grond waarvan uitsluitend de rechterlijke instanties bevoegd zijn om een nationale wettelijke regeling nietig te verklaren of buiten toepassing te laten (vanzelfsprekend met uitzondering van de zaken waarin de rechter bevoegd dient te zijn om een dergelijke regeling buiten toepassing te laten teneinde het Unierecht ten uitvoer te kunnen brengen).

4.8 Voorts moet worden opgemerkt dat de regeling waarbij de Equality Tribunal oorspronkelijk is ingesteld en waarin thans de rol van de commissie wordt omschreven, aan dergelijke overheidsorganen weldegelijk de algemene taak toebedeelt om klachten over inbreuken op de wettelijke regeling betreffende gelijkheid inzake tewerkstelling te behandelen, zodat een persoon die stelt dat het besluit of de maatregel waardoor hij wordt benadeeld, niet strookt met een dergelijke regeling, gewoonlijk een procedure zal inleiden door een klacht in te dienen bij wat nu de commissie is, ofschoon moet worden opgemerkt dat de betrokken regeling de rechterlijke instanties een rol als appelrechter toebedeelt (zie artikel 46 van de wet van 2015 op de arbeidsverhoudingen).

4.9 Ten slotte moet aandacht worden besteed aan de plaats van de primaire en de afgeleide wetgeving in het licht van de Ierse grondwet. Zoals eerder opgemerkt, is de wetgevende bevoegdheid uitsluitend aan het nationale parlement toegekend. De rechtspraak van de Supreme Court (zie *Cityview Press Ltd v. An Comhairle Oiliuna* [1980] I.R. 381) erkent evenwel sinds geruime tijd dat primaire wetgeving zelf kan voorschrijven dat details kunnen worden geregeld in afgeleide wetgeving die kan worden ingevoerd door een persoon of een overheidsorgaan en op een wijze die in de primaire wetgeving zelf wordt gepreciseerd. De bevoegdheid om afgeleide wetgeving vast te stellen kan evenwel slechts rechtsgeldig worden toegekend mits de beginselen en de richtsnoeren op basis waarvan de bevoegdheid moet worden uitgeoefend, duidelijk blijken uit de tekst van de primaire wetgeving. Iedere verregaande delegatie van wetgevende bevoegdheid, waarbij deze grenzen worden overschreden, wordt als onverenigbaar met de grondwet beschouwd. Een overheidsorgaan, zoals de commissie, kan dus

weliswaar naast een beperkte rechtsprekende rol ook een rol in de vaststelling van afgeleide wetgeving worden toebedeeld, maar die rollen zijn noodzakelijkerwijs begrensd door zowel de in artikel 37, lid 1, van de grondwet geformuleerde voorwaarde dat elke taak van rechterlijke aard beperkt moet zijn als door de voorwaarde dat elke taak uit hoofde van delegatie van bevoegdheid slechts kan worden uitgeoefend met inachtneming van de duidelijke wettelijke bepalingen die de betrokken bevoegdheid preciseren, alsmede door de voorwaarde dat iedere dergelijke bevoegdheid moet worden uitgeoefend overeenkomstig de duidelijke beginselen en richtsnoeren die in de wetgeving zelf zijn terug te vinden. De Supreme Court merkte in zijn uitspraak op dit hoger beroep op dat het nationale recht, anders dan het Unierecht, een overheidsorgaan, zoals de commissie, niet de bevoegdheid kan toekennen om wetgeving terzijde te schuiven, tenzij, voor zover dat al geoorloofd is, wetgeving die bevoegdheid duidelijk toekent en de zeer strikte omstandigheden preciseert waarin zij kan worden uitgeoefend. Volgens de Supreme Court verleende geen enkele toepasselijke wetgeving een dergelijke bevoegdheid, zodat een dergelijke bevoegdheid alleen kan worden geacht te bestaan indien zij bij Unierecht wordt opgelegd.

5. Garda Síochána verordeningen [Or. 6]

5.1 De regelingen van nationale afgeleide wetgeving, waarover het in de onderhavige procedure gaat, zijn de Garda Síochána (Admissions and Appointments) Regulations, 1998 (S.I. No. 165 of 1998)¹ [Garda Síochána verordeningen (Aanwerving en Benoeming) van 1998], zoals gewijzigd bij de Garda Síochána (Admissions and Appointments) Regulations 2004 (S.I. No. 749 of 2004) [Garda Síochána verordeningen (Aanwerving en Benoeming) van 2004; hierna: “verordeningen”]. De verordeningen zijn overeenkomstig de vereisten van artikel 14 van de Police Forces Amalgamation Act, 1925 (wet inzake de fusie van politiediensten van 1925) vastgesteld door de minister en door de regering goedgekeurd. Volgens de verordeningen kan de tweede verzoeker/verweerder in het hoofdgeding, de „Garda Commissioner” (commissaris van de Garda), slechts personen bij de An Garda Síochána aanwerven „die minstens 18 jaar oud zijn maar niet ouder zijn dan 35 jaar”.

5.2 Het staat buiten kijf dat de minister uit hoofde van het nationale recht was gemachtigd om de verordeningen vast te stellen en er zou geen twijfel bestaan over de geldigheid ervan als niet de vraag was gesteld of die regelingen afbreuk doen aan de rechten van interveniënten betreffende gelijkheid inzake tewerkstelling.

¹ Deze aanhaling lijkt niet correct te zijn. De correcte aanhaling is S.I. No. 164/1988)

6. Arrest van de Supreme Court

6.1 De Supreme Court bevestigt dat de Commissie volgens nationaal recht niet bevoegd is om de verordeningen buiten toepassing te laten. De Supreme Court was dus van oordeel dat het nationale recht de bevoegdheid om een zaak te behandelen waarbij een bepaling van nationale primaire of afgeleide wetgeving buiten toepassing moet worden gelaten indien de klacht gegrond wordt verklaard, uitsluitend toekomt aan de High Court (met de mogelijkheid van hoger beroep bij de Court of Appeal [rechter in tweede aanleg] en/of de Supreme Court). Volgens de Supreme Court beschikt de High Court over de volledige rechtsmacht om alle feiten te beoordelen die verband houden met de vraag of de in de verordeningen vastgestelde maximumleeftijd voor aanwerving terzijde moet worden geschoven om de conformiteit met het nationale recht en het Unierecht betreffende de gelijkheid inzake tewerkstelling te waarborgen. De Supreme Court kwam dus tot het duidelijke oordeel dat het nationale recht de bevoegdheid in zaken met betrekking tot gelijkheid verdeelt onder de commissie (die in de meeste gevallen bevoegd is) en de High Court (die bevoegd is wanneer bij gegrondverklaring onder andere bepalingen van nationale primaire of afgeleide wetgeving buiten toepassing moeten worden gelaten). De Supreme Court was ook van oordeel dat de High Court volgens nationaal recht en teneinde de conformiteit met het Unierecht te verzekeren, bevoegd is om iedere maatregel te nemen die noodzakelijk is om de door het Unierecht toegestane rechten te doen gelden.

6.2 Vervolgens heeft de Supreme Court overeenkomstig de rechtspraak van het Hof van Justitie onderzocht of die bevoegdheidsregeling voldoet aan de beginselen van gelijkwaardigheid en doeltreffendheid. Gelet op het feit dat identiek dezelfde regeling van toepassing zou zijn in elke zaak met betrekking tot om het even welke andere, nationale dan wel Unierechtelijke, wettelijke regeling, kwam de Supreme Court tot het oordeel dat onomstotelijk was voldaan aan het gelijkwaardigheidsbeginsel. **[Or. 7]**

6.3 Na het onderzoek van de regeling die van toepassing zou zijn voor de High Court wanneer deze zich buigt over een vordering volgens welke de maximumleeftijd in het kader van aanwerving strijdig is met de Europese wetgeving betreffende gelijkheid inzake tewerkstelling, met inbegrip van de definitieve vaststelling van nationaal recht betreffende de bevoegdheid van die rechterlijke instantie om elke maatregel te nemen die noodzakelijk is om door het Unierecht gewaarborgde rechten te doen gelden, de bevoegdheid van de High Court om mededeling te eisen van ieder materieel feit of document, de feiten betreffende de kostenregeling en het feit dat de procedure eerder accusatoir dan inquisitoir is, was de Supreme Court van oordeel dat een bevoegdheidsregeling op grond waarvan zaken waarin nationale wettelijke bepalingen mogelijk buiten toepassing moeten worden gelaten, aanhangig moeten worden gemaakt bij de High Court (terwijl andere zaken aanhangig worden gemaakt bij de commissie volgens de aldaar toepasselijke procedures), voldoet aan het doeltreffendheidsbeginsel aangezien de High Court duidelijk bevoegd is om ieder vaststaand recht te doen gelden en daardoor, indien nodig, de maximumleeftijd in

het kader van aanwerving terzijde kan schuiven, maar tevens in staat zou zijn om elk relevant recht te doen gelden op een manier die de uitoefening van de Unierechten niet uiterst moeilijk maakt.

6.4 De Supreme Court merkte derhalve op dat deze zaak niet draait rond de vraag of de bevoegdheid van een overheidsorgaan, dat ongetwijfeld bevoegd is, om een effectieve maatregel te nemen beperkt is, maar wel rond de vraag of het nationale recht, dat afdoende is uitgelegd door de Supreme Court, de bevoegdheid voor zaken in verband met gelijkheid in wezen verdeelt onder de commissie en de rechterlijke instanties door de bevoegdheid voor zaken met betrekking tot het buiten toepassing verklaren van nationale wettelijke bepalingen uitsluitend aan de rechterlijke instanties toe te kennen.

6.5 Een vraag die voortvloeide uit een argument dat de commissie zowel tijdens de schriftelijke procedure als tijdens de hoorzitting had aangevoerd, moest evenwel nog worden behandeld. De commissie opperde in haar schriftelijke opmerkingen dat de minister ten onrechte probeerde haar te verhinderen haar verplichtingen uit hoofde van de nationale en Europese wetgeving inzake gelijkheid na te komen. Volgens de Supreme Court was deze opmerking, althans wat het nationale recht betreft, ongegrond. In wezen voerde de commissie met dat argument, zoals het tijdens de hoorzitting was geformuleerd, aan dat zij in haar hoedanigheid van overheidsorgaan waarop een vergaande verplichting rust om de nationale en Europese wetgeving betreffende gelijkheid inzake tewerkstelling te handhaven, uit hoofde van het recht van de Europese Unie moet worden geacht te beschikken over alle bevoegdheden die nodig zijn om wat in dat opzicht haar verplichting wordt genoemd te kunnen vervullen.

6.6 De minister voerde daarentegen aan dat het nationale recht zich ertoe beperkt te omschrijven welke rechterlijke instantie bevoegd is om verschillende soorten van inbreuken op die wettelijke regeling te behandelen. De Supreme Court gaat ermee akkoord dat dit vanuit het oogpunt van het nationale recht de juiste uitlegging is van de verschillende nationale (grond)wettelijke bepalingen, op grond waarvan in dergelijke zaken bevoegdheid wordt verleend. Zoals hierboven reeds opgemerkt, verleent het nationale recht aan de commissie de bevoegdheid voor veel zaken in verband met gelijkheid maar beperkt het de bevoegdheid van de rechterlijke instanties tot een welomschreven gebied (namelijk, zaken waarin nationale wetgeving mogelijk buiten toepassing moet worden gelaten). **[Or. 8]**

6.7 De commissie betoogt echter dat een dergelijke verdeling niet strookt met het recht van de Europese Unie, aangezien haar daardoor de mogelijkheid wordt ontnomen om te voldoen aan wat zij haar verplichtingen uit hoofde van het Europees recht noemt.

6.8 Volgens de Supreme Court blijkt uit de rechtspraak van het Hof van Justitie dat het aan het nationale recht staat om te preciseren welke rechterlijke instantie of welk overheidsorgaan ervoor moet instaan dat het Unierecht in acht wordt genomen in verschillende soorten zaken, met dien verstande dat dergelijke

bevoegdheidskwesties op nationaal niveau worden afgedaan op een wijze die voldoet aan de beginselen van gelijkwaardigheid en doeltreffendheid. (Zie bijvoorbeeld het arrest van 9 maart 1978, Simmenthal, 106/77, EU:C:1978:49, waarin het Hof op bladzijde 643 heeft opgemerkt dat de in die zaak vastgestelde belangrijke verplichtingen van de nationale rechter betrekking hadden op zaken „in het kader zijner bevoegdheid”).

6.9 Voorts was de Supreme Court van oordeel dat een duidelijk onderscheid tussen overheidsorganen die bevoegd zijn om een nationale regeling buiten toepassing te laten en overheidsorganen die daarvoor niet bevoegd zijn, voldoet aan het rechtszekerheidsbeginsel, aangezien een systeem waarin een overheidsorgaan bevoegd is om afgeleide wetgeving vast te stellen en een ander overheidsorgaan bevoegd is om die wetgeving buiten toepassing te laten, niet zou voldoen aan dat beginsel. Wat het Ierse staatsrecht betreft, zij dat verband opgemerkt dat, hoewel de rechterlijke instanties, de wetgevende macht en de uitvoerende macht over algemene bevoegdheden beschikken die inherent zijn aan de rol die de grondwet zelf ieder van hun heeft toebedeeld, het vaste rechtspraak is dat bij wet ingestelde overheidsorganen, zoals de commissie, geen algemene of inherente bevoegdheid hebben maar slechts over de bevoegdheden beschikken die de wet waarbij zij zijn opgericht, hun uitdrukkelijk toekent.

6.10 Bovendien komt het de Supreme Court voor dat de rechtspraak van het Hof van Justitie, waarin veel belang wordt gehecht aan de nationale procedurele autonomie (behoudens uitdrukkelijke Unierechtelijke bepalingen en de beginselen van gelijkwaardigheid en doeltreffendheid), wordt geschraagd door de heldere bewoordingen van het Verdrag betreffende de Europese Unie in de versie van na het Verdrag van Lissabon, dat in artikel 5 duidelijk stelt dat de afbakening van de bevoegdheden van de Unie wordt beheerst door het beginsel van bevoegdheidstoebedeling en met name dat de Unie op gebieden die niet onder haar exclusieve bevoegdheden vallen, krachtens het in artikel 5, lid 3, uitdrukkelijk erkende subsidiariteitsbeginsel slechts optreedt indien de betrokken doelstellingen niet voldoende op nationaal niveau kunnen worden verwezenlijkt. Gelet hierop is de organisatie van de nationale rechtsorde een aangelegenheid die de lidstaten zich zo veel mogelijk moeten voorbehouden.

Het spreekt voor zich dat wanneer die nationale rechtsorde niet voldoet aan de beginselen van gelijkwaardigheid en doeltreffendheid, de betrokken doelstellingen van het Unierecht slechts kunnen worden verwezenlijkt door de bevoegdheden van de Unie uit te oefenen. Maar indien dat niet noodzakelijk is, kan de vaststelling op het niveau van de Unie dat die bevoegdheid moet worden toegekend aan een overheidsorgaan dat normaal gezien op basis van het nationale recht en de nationale rechtsorde bevoegd is om zich uit te spreken over een bepaald geschil, weleens een buitensporige inmenging in de nationale rechtsorde zijn. Dat zou het [Or. 9] subsidiariteitsbeginsel kunnen schenden, tenzij kan worden aangetoond dat de voorgestelde bevoegdheid noodzakelijk was om te garanderen dat de doelstellingen van de betrokken bevoegdheid van de Unie anders niet zouden kunnen worden verwezenlijkt.

6.11 Om die redenen heeft de Supreme Court het argument van de commissie ongegrond verklaard. De Supreme Court kwam tot die slotsom gelet op het feit dat het op basis van zijn beoordeling van de betrokken wettelijke bepalingen tot het oordeel was gekomen dat de commissie door het nationale recht niet de mogelijkheid was ontnomen om een doeltreffende voorziening te treffen indien zij WEL bevoegd was, maar dat in het nationale recht veeleer wordt gepreciseerd dat de commissie in zaken waarin de enige doeltreffende voorziening gepaard gaat met het buiten toepassing laten van een nationale wettelijke regeling helemaal NIET bevoegd is.

6.12 Rekening houdend met de opmerking van de commissie dat het Unierecht verlangt dat zij in haar hoedanigheid van overheidsorgaan waaraan een belangrijke bevoegdheid uit hoofde van de Europese wetgeving betreffende gelijkheid inzake tewerkstelling is toebedeeld, over de noodzakelijke bevoegdheid moet kunnen beschikken, was de Supreme Court echter van oordeel dat deze kwestie geen „acte clair” is en daarom heeft hij het Hof van Justitie krachtens artikel 267 VWEU verzocht om een prejudiciële beslissing.

[OMISSIS]

[OMISSIS] **[Or. 10]** [OMISSIS]